

УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Визначено важливість та складність процесу управління власним капіталом банку. Проаналізовано основні нормативні показники достатності капіталу банку.

Ключові слова: капітал, власний капітал, банківська установа, нормативи банку.

MANAGEMENT OF THE BANKING INSTITUTION'S OWN CAPITAL

Abstract

The importance of the process of managing the own capital of the bank is determined. The main regulatory indicators of the bank's capital adequacy are analyzed.

Keywords: capital, own capital, banking institution, bank regulations.

Капітал банку відіграє важливу роль у діяльності комерційного банку, адже він є основою будь-якої банківської установи, забезпечує його фінансову стійкість на надійність. Хоча власний капітал становить незначну частину загальних ресурсів банку (частка власного капіталу в ресурсах банку має становити не менше 8%, а для промислових підприємств цей показник зазвичай перевищує 50% і вище), та все ж надзвичайно важливою умовою майбутнього банку є створення власної капітальної бази. Тому однією із актуальних питань при аналізі банківської діяльності є залучення та підтримання достатньої кількості власного капіталу [1].

Трансформація банківської системи в Україні призвела до нагальної потреби покращити результати діяльності банків у сфері мобілізації та розподілу фінансових ресурсів. Ризик можливих збитків у сфері кредитних операцій призводить до гострої потреби банку у розробці системи управління, в якій ключову роль відіграє управління власним капіталом. Ефективне управління приватною ресурсною базою визначається шляхом забезпечення її конкурентоспроможності та високого рівня безпеки. В умовах посилення конкуренції на внутрішньому ринку банківських послуг для банків важливою є вироблення ефективної ресурсної політики, тобто заходів, спрямованих на формування власного капіталу.

Розглянемо основні показники управління власним капіталом на прикладі АТ «ПУМБ» [2]. Сьогодні банк надає повний спектр банківських послуг, включаючи залучення депозитів та надання кредитів, інвестування в цінні папери, платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, операції з обміну валют, випуск та обслуговування платіжних карток.

Якість власного капіталу висока. Частину прибутку, отриманого за підсумками 2020 року було спрямовано на формування резервного фонду, частину – на виплату дивідендів. Прибуток, отриманий за підсумками 2021 року, залишився нерозподіленим. На покриття збитків, отриманих за підсумками 2022 року, спрямовано частину прибутків минулих років. Разом з тим, наразі фінансовим результатом 2023 року сформовано понад 47% власного капіталу. Рівень покриття активів та кредитно-інвестиційного портфеля власними коштами є прийнятним – 12,52% та 16,03% відповідно. Станом на 01.07.2023 р. регулятивний капітал Банку становив 14 773,73 млн. грн. Структура регулятивного капіталу задовільна: капітал I рівня складав 7 390,39 млн. грн., коефіцієнт фондової капіталізації – 32,36%. Показники достатності регулятивного та основного капіталу перевищують нормативні значення, встановлені НБУ (H2 = 24,49% при нормативі не менше 10%, H3 = 12,25%, при нормативі не менше 7%). тоді як по Україні в середньому ці показники становили 23,77% та 14,51% відповідно. Разом з тим, не виключено, що на показники капіталізації чинитиме тиск формування резервів на

покриття збитків від зменшення корисності активів, зумовлене погіршенням фінансового стану позичальників, на яких суттєвий негативний вплив чинять військові дії, що відбуваються на території України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антонюк О.І. Особливості формування капіталу комерційними банками в Україні. Інноваційна економіка. 2014. № 50. С. 160–164
2. Рейтинговий звіт РУМВ 001-030 про оновлення кредитного рейтингу та рейтингу надійності банківських вкладів (депозитів) . Режим доступу: <https://about.pumb.ua/content/cmsfile/ua/pumb%20001-030.pdf>

Кулик Юрій Олександрович – студентка групи МБА-22мз, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

Kulick Yuriy O., student, Faculty of Management and Information Security, Vinnitsa National Technical University, Vinnytsia

Науковий керівник: **Мороз Олена Омелянівна** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва, логістики та менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця. e-mail: oomorozz@ukr.net